

ban érintetlenül hagyták. 2000. április 27-én ennek feltárására került sor.

A helyszín a Röszkétől nyugatra található Madarász-tótól DDK-re egy kisebb, kb. 2 méterre kiemelkedő dombhát húzódik, közel párhuzamosan a tó és a mellette húzódó csatorna medrével. A dombhát déli vége a magyar–jugoszláv határ menti dűlőútba fut bele. A bányászott terület a dombhátnak a dűlőút felőli végén található, az úttól kb. 15 méterre, a csatornán átvezető hídtól pedig 27 méterre. Ettől kb. 10 méterre egy egykori határles alapjai látszanak ma is a felszínen. A dombhát nyugati oldalát egy kisebb meder zárja le, amelyben azonban nincs víz.

A helyszínen találtuk annak a két csontváznak az elemeit, amelyeket a határőrök kiszedtek. A bányafalból kilógó csontvázra egy kb. 3×2 méteres rábontást nyitottunk és feltártuk a sírt. Valószínűsített kora: középkor, késő középkor.

SZALONTAI CSABA

291. Röske, 48/94. lelőhely

(Csongrád megye) Sza, I

Röske község határában, a tervezett M5 autópálya nyomvonalához csatlakozó új határátkelőhely területén, a 48/94. számú régészeti lelőhelyen 2000. október 2. és november 6. között megelőző feltárást folytattunk.

Az említett lelőhely Kovács S. Tibor 1990. évi és a Csongrád Megyei Múzeumok Igazgatósága Régészeti Osztályának az autópálya tervezett nyomvonalán folytatott 1992. évi terepbejárása során került feltérképezésre, a tervezett M5 autópálya nyomvonalától É-ra kb. 80 m-re. A nagy kiterjedésű lelőhely egy nagyobb dombháton helyezkedik el, követi a dombhát É-D-i irányú vonalát. A lelőhelynek csak kisebb része nyúlt bele a terminál által igénybe vett területbe.

A munka a fent említett időpontban 4000 m² területen folyt. Az ásás során egy korai szarmata (1–2. század) telep 19 objektumát sikerült feltárni, illetve további 17 bizonytalan korú objektumot. Ezt követően a feltárt területet, mely teljes egészében beépítésre került, átadtuk a kivitelezőknek.

A leletek a szegedi Móra Ferenc Múzeumba kerültek. A munka anyagi fedezetét a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága biztosította.

BENDE LÍVIA – LŐRINCZY GÁBOR

292. Sajóhídvég, I. homok- és kavicsbánya

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ő, H, Á, Kö

A miskolci Herman Ottó Múzeum megbízást kapott Sajóhídvég I. homok és kavics védőnevű bánya leendő területének régészeti állapotfelmérésére. A cél az volt, hogy összegezve a terület régészeti állapotáról ez idáig rendelkezésre álló ismereteket, tájékoztassa a beruházót, valamint a szakhatóságként a bányatelek fektetési eljárásba

bevonat intézményeket arról, érint-e a bányanyitás régészeti lelőhelyeket, és ha érint, azok mennyiben befolyásolják a bányanyitás körülményeit, menetét. A helyszíni szemléket májusban és júliusban végeztük. A vizsgált terület Ónod, Berzék és Sajóhídvég határain osztozik, nagyobbik fele a Sajó–Hernád között, a Hernád Ny-i partján, kisebbik fele Sajóhídvégnél, a Hernád K-i partján található. A tervezett bányatelek területén, annak fedettsége miatt régészeti lelőhelyet nem találtunk. Viszont a bányatelek Ny-i és D-i szomszédságában előkerült négy régészeti lelőhely, melyek a bányatelek esetleges későbbi terjeszkedését, a bányászathoz kapcsolódó külső objektumok esetleges létesítését, az anyagszállítást a bányatelek kívül Ny-i és D-i irányokban korlátozhatják.

Berzék, Rákos-halom: A környezetéből igen markánsan kiemelkedő halom tetejére és környezetébe diófákat telepítettek. A halom É-i oldalát az egykori Hernádmeder határolja, tengelye DNy-ÉK irányú, rajta mintegy 100×60 m területen igen sok őskori, kvád, valamint kevesebb Árpád-kori kerámia jelzi az egykori települések föld alatti maradványait.

Berzék, Bodnár-tanya: A terület szántóföld. Az egykori folyómedrek által határolt kiemelkedésen több részből álló Árpád-kori (13. sz.) település található, nagyon sok felszíni lelet által jelezve.

Ónod, Puha-part: A Puha-part déli, környezetéből igen markánsan kiemelkedő csücskén, a Közlegelőtől É-ra néhány 9. századi, belső hullámvonaldíszes peremtöredéket találtunk.

Sajóhídvég, Falu-rét: A Falu-rét nevű határrésztől Ny-ra, közvetlenül egy É-D irányú, igen markáns, hosszan (250 m) elnyúló kiemelkedés található, amit erdő, elhagyott gyümölcsös, bozót fed. A kiemelkedés közepén vaddisznó-túrásokban nagy mennyiségű 15–16. századi kerámia került elő. Ez a lelőhely azonos lehet a középkori Telek-Hídvég falu helyével.

PUSZTAI TAMÁS

293. Sajókeresztúr, Nagyréti-szántó

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Kö

2000. március 14–23. között szisztematikus régészeti terepbejárást végeztünk a Sajó és a Kis-Sajó közti területen Sajókeresztúr határában, a Nagyréti-szántó nevű dűlőben.

1999 őszén a Kis-Sajótól Ny-ra lévő területet igen erősen megszántották, minek eredményeképp a 88-1211 jelű magassági pont közelében a már korábbi években is megfigyelhető felszíni településnyomok igen markánsan rajzolódottak ki. A szántás az itt található település házainak a kemencéit is felszaggatta, melyek ezáltal pontosan meghatározhatóak voltak. Az itt található egykori település közvetlenül a Kis-Sajó Ny-i partján terül el, tengelye DNy-ÉK irányú, a Kis-Sajóra merőlegesen fut. A szántott területen egy 300 m hosszú, egyutcás település egy-egy házsorának nyomai rajzolódottak ki. A D-i házsor vonalának folytatásában, a habarcs- és kötőrmelékekkel jelölt